

Дүртенче чакырылыш Татарстан Республикасы Азнакай район Советы
КАРАРЫ

Азнакай шәһәре

№ 79-10

29 сентябрь 2021 ел

Азнакай муниципаль районы
территориясендә муниципаль жир контроле турында
нигезләмәне раслау турында

Россия Федерациясе Жир кодексы, 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль закон нигезендә, 2020 елның 31 июлен дегә 248-ФЗ номерлы «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында " Федераль законны гамәлгә ашыру максатыннан (11.06.2021 ел, № 170-ФЗ Федераль закон редакциясендә),

Татарстан Республикасы Азнакай район Советы **каrar итте:**

1. Азнакай муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контроле турында нигезләмәне расларга

2. Әлеге карарны "Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында" түбәндәге веб-адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында Интернет-телекоммуникация челтәрендә түбәндәге веб-адрес буенча урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatarstan.ru>.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны законлылык, хокук тәртибе, депутат этикасы һәм жирле үзидарә мәсьәләләре буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Рәис

М. З. Шәйдуллин

Азнакай муниципаль районы
территориядә муниципаль жир контроле турында
Нигезләмә

1 Бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге Нигезләмә Азнакай муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контролен оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

2. Муниципаль жир контроле (алга таба - муниципаль контроль) - мәжбүри таләпләрне бозуларны профилактикалау, гражданнар һәм оешмалар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны ачыклау, ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны булдырмау, аларның нәтижәләрен бетерү һәм (яки) мондый хокукый хәлне торгызу буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чаралар күрү юлы белән гамәлгә ашырыла торган жир законнарының мәжбүри таләпләрен (алга таба-мәжбүри таләпләрне) бозуларны кисәтүгә, ачыклауга һәм булдырмый калуга юнәлдерелгән эшчәнлек.

3. Азнакай муниципаль районы территориясендә муниципаль контрольне «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы» МКУ башкара.

Муниципаль контроль Россия Федерациясе Жир кодексының 72 статьясы, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, №248-ФЗ Федераль закон, башка федераль законнар, Россия Федерациясе Президенты актлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, әлеге Нигезләмә һәм Азнакай муниципаль районының норматив-хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль контроль предметы булып тора:

1) юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, гражданнарның (алга таба-контрольдә тотылучы затларның) жир мөнәсәбәтләре объектларына карата мәжбүри таләпләрне үтәвә, аларны бозган өчен Россия Федерациясе законнары белән административ җаваплылык каралган;

2) тикшерү чаралары нәтижәләре буенча кабул ителә торган карарларның үтәлеше.

5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыручы органның вазыйфаи затларына (вазыйфаи инструкция нигезендә) муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру, шул исәптән профилактик һәм контроль чаралар үткәрү керә торган вазыйфаи затларына:

- «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы»МКУ рәисе;

- «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы " МКУ рәисе урынбасары (алга таба-вәкаләтле органның вазыйфаи затлары).

6. Контроль чаралар, шул исәптән документар тикшерү үткәрү турындагы карар «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы» МКУ рәисе яки рәисе урынбасары тарафыннан кабул ителә (алга таба – муниципаль контроль органы).

7. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда вәкаләтле органның вазыйфаи затлары «дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»31.07.2020 ел, №248-ФЗ Федераль законның 29 статьясында билгеләнгән хокукларга һәм бурычларга ия.

8. Муниципаль жир контроле объектлары булып тора:

1) Азнакай муниципаль районы чикләрендә урнашкан жирләр, жир участкалары, жир кишәрлекләре.

2) гражданнар һәм оешмаларның эшчәнлегә, гамәлләре (гамәл кылмаулары), алар кысаларында мәжбүри таләпләр үтәлгә тиеш, шул исәптән эшчәнлек алып баручы гражданнарга һәм оешмаларга карата куела торган таләпләр, гамәлләр (гамәл кылмау);

3) гражданнар һәм оешмаларның, шул исәптән продукция (товарлар), эшләр һәм хезмәт күрсәтүләр, аларга карата мәжбүри таләпләр куела;

4) биналар, корылмалар, корылмалар, линия объектлары, территорияләр, шул исәптән су, Жир һәм урман участкалары, жайланмалар, жайланмалар, предметлар, материаллар, транспорт чаралары, табигый мохит компонентлары, гражданнар һәм оешмалар ия һәм (яки) файдалана торган башка объектлар, табигый мохит компонентлары, гражданнар һәм (яки) гражданнар карамагында булмаган табигый һәм табигый-антропоген объектлар (алга таба-житештерү объектлары).

9. Муниципаль жир контроле органы Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларының исәбен тәэмин итә.

Контроль объектлары турында белешмәләрне жыю, эшкәртү, анализлау һәм исәпкә алганда, вәкаләтле органның вазыйфаи затлары норматив-хокукий актлар нигезендә тапшырыла торган мәгълүматтан, ведомствоара хезмәттәшлек кысаларында

алына торган мәгълүматтан, шулай ук һәркем файдалана ала торган мәгълүматтан файдаланалар.

Контроль объектларын исәпкә алганда, контрольдә тотылуы затларга, федераль законнарда башкасы каралмаган булса, мәгълүмат, документлар бирү бурычы йөкләнә алмый.

2 Бүлек. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтлەرگә зыян китерү (зыян китерү) рисклары белән идарә итү

10. Муниципаль контроль зыян (зыян) китерү куркынычы белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла.

11. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтлەرگә зыян китерү (зыян) куркынычы белән идарә итү максатларында, контроль объектларына карата закон тарафыннан саклана торган кыйммәтлەرگә (алга таба - риск категориясе) зыян китерү куркынычының түбәндәге категорияләре билгеләнә:

- 1) уртача куркынычлык;
- 2) уртача куркынычлык;
- 3) түбән куркынычлык.

12. Контроль объектын куркынычның бер категориясенә кертү аның характеристикаларын закон тарафыннан саклана торган кыйммәтлەرگә зыян (зыян) китерүнең риск критерийлары белән чагыштыру нигезендә гамәлгә ашырыла (алга таба - риск критерийлары).

13. Зыян (зыян) китерү куркынычлык янаган категорияләргә түбәндәгеләр керә:

а) зыян (зыян) китерүнең уртача куркынычлыгы:

- житештерү һәм куллану калдыкларын күмү һәм урнаштыру, зиратларны урнаштыру өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре белән чиктәш жир кишәрлекләре;
- гомуми кулланылыштагы су объектларының яр биек полосасы чикләрендә урнашкан яки янәшәсендәге жир кишәрлекләре.

б) зыян китерүнең уртача хәвеф-хәтәре (зыян):

- авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр һәм (яки) жир кишәрлекләре, урман фонды жирләре, махсус сакланыла торган территорияләр һәм объектлар жирләре, запас жирләр белән чиктәш торак пунктлар жирләре категориясенә керә;
- сәнәгать, энергетика, транспорт, элемент, радиотапшырулар, телевидение, информатика, космик эшчәнлекне тәмин итү өчен жирләр, оборона, куркынычсызлык һәм башка махсус билгеләнештәге жирләр категориясенә керә, автомобиль юллары, тимер юллар, труба үткәргеч транспорт, электр линияләре һәм авыл хужалыгы

билгеләнешендәге жирләр белән чиктәш жирләрдән тыш, авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр категориясенә керә торган жирләр һәм (яки) жир кишәрлекләре белән чикләшә;

- авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләр категориясенә керә һәм торак пунктлар жирләре категориясенә караган жирләр һәм (яки) жир кишәрлекләре белән чиктәш.

14. Контроль объектларын риск категорияләренә керткәндә, риск критерийларын кулланганда һәм мәжбүри таләпләрне бозу риск индикаторларын ачыклаганда Россия Федерациясе законнары таләпләрен үтәп, теләсә кайсы чыганаклардан, шул исәптән профилактик чаралар, контроль чаралар үткәрү барышында, ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында жирле үзидарә органнарының һәм оешмаларның махсус режимнарын куллану барышында, лицензияләү һәм башка рөхсәт бирү эшчәнлеге кысаларында вәкаләтләрне гамәлгә ашырганда, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү нәтижәләре буенча гражданнарга һәм оешмаларга, контрольдә тотылучы затларның, башка затларның мөрәжәгәтьләреннән алынган зыян (зыян) мәгълүмат чаралары хәбәрләреннән, шулай ук мәгълүмат ресурсларындагы, шул исәптән маркировканы, күзәтүне, исәпкә алуны, автомат рәвештә теркәлүне тәмин итә торган белешмәләр һәм контроль объектлары турында башка белешмәләр.

15. Бирелгән риск категориясенә карап, планлы тикшерү чараларының түбәндәге төрләре һәм ешлыгы билгеләнә:

1) урта риск категориясенә кертелгән контроль объектларына карата-3 елга планлы тикшерү чарасы;

2)уртача риск категориясенә кертелгән контроль объектларына карата-6 елга планлаштырылган контроль чара.

16. Түбән куркынычлык категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чаралары үткәрелми.

17. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын бәяләү максатларында мәжбүри таләпләрне бозу риск Индикаторлары билгеләнә (әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы)

18. Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары мондый таләпләрне бозмый, әмма, ихтимал зур булганлыктан, мондый хокук бозулар һәм закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы булуын раслый.

19. Контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу индикаторларына туры килүен ачыклау планнан тыш тикшерү чарасын үткәрү өчен нигез булып тора. Тикшерү чарасын үткәрү һәм үткәрү турында карар "Татарстан Республикасы Азнакай

муниципаль районының жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы" МКУ рәисе тарафыннан кабул ителә.

3 Бүлек. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычларын профилактикалау

20. Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычларын кисәтү түбәндәге төп максатларга ирешүгә юнәлдерелгән:

1) Барлык контрольдә тотучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намус белән үтәүне стимуллаштыру;

2) мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яки) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүгә китерә торган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү;

3) мәжбүри таләпләрне контрольдә тотучы затларга житкерү өчен шартлар тудыру, аларны үтәү ысуллары турында мәгълүматлылыкны арттыру.

21. Профилактик чаралар ел саен Азнакай муниципаль районы Башкарма комитеты карары белән расланган закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә (алга таба - профилактика программасы) зыян китерү куркынычларын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычларын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар да үткәрелергә мөмкин.

Профилактика программасында каралган профилактик чаралар муниципаль контроль органы тарафыннан мәжбүри.

Муниципаль контроль органы профилактика программасында каралмаган профилактик чаралар үткәрә ала.

22. Муниципаль контроль органы түбәндәге профилактик чаралар үткәрә:

1) мәгълүмат бирү;

2) мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү белдерү (алга таба - кисәтү);

3) консультация бирү;

4) хокук куллану практикасын гомумиләштерү.

23. Мәгълүмат «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә каралган мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча мәгълүматларны Азнакай муниципаль районының Интернет мәгълүмати-

телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында <http://aznakayevo.tatar.ru> , массакуләм мәгълүмат чараларында һәм башка рәвешләрдә урнаштырыла.

24. Муниципаль контроль органында мәжбүри таләпләрне бозуның әзерләнган билгеләре һәм (яки) мәжбүри таләпләрне бозу закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүе яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы тудыруы турындагы мәгълүматлар булмаганда, муниципаль контроль органы контрольлек итүче затка мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү игълан итә һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәмин итү буенча чаралар күрергә тәкъдим итә.

25. Кисәтүдә аларның норматив-хокукий актын күздә тоткан тиешле таләпләргә күрсәтмә, контрольдә тотучы затның нинди конкрет гамәлләре (гамәл кылмау) мәжбүри таләпләрне бозуга китерә яки китерә алуы турында мәгълүмат, шулай ук мәжбүри таләпләрне үтәүне тәмин итү буенча чаралар күрү тәкъдире булырга тиеш. Кисәтүдә контрольлек итүче зат тарафыннан мәгълүмат һәм документлар тапшыру таләбе була алмый.

26. Контрольлек итүче зат кисәтүне алганнан соң күрсәтелгән кисәтүгә карата муниципаль контроль органына мөрәжәгать итәргә хокуклы.

Каршылык каршылык каршылык алган көннән соң 20 эш көне эчендә карала. Каршылыкны карау нәтижәсендә контролируемому затка жибәрелә жавап турында ризалыгы яки каршылыгы белән килешмәү. Муниципаль контроль органы килешмәгән очракта, контрольлек итүче затка жавап жибәрә, анда каршылыкта күрсәтелгән дәлиләр белән килешмәүнең нигезләнүен күрсәтә.

27. Муниципаль контроль органы үзе игълан иткән кисәтүләрне исәпкә ала һәм тиешле мәгълүматларны контроль чаралар үткәрү өчен куллана.

28. Контрольдә тотылуы затларга һәм аларның вәкилләренә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру белән бәйле мәсьәләләр буенча консультация түләү алынмыйча телдән һәм язма рәвештә үткәрелә.

29. Телдән консультация вәкаләтле органның телефон аша, видеоконференц-элементә аша, шәхси кабул итү, профилактик чара, түбәндәге мәсьәләләр буенча контроль чаралар үткәрү барышында үткәрелә:

а) урнашу урыны, элементә өчен телефоннар, " Интернет» челтәрендәге муниципаль контроль органының рәсми сайты адресы һәм электрон почта адресы;

б) муниципаль контроль органының эш графигы, килүчеләрне кабул итү вакыты;

- в) муниципаль контрольне гамэлгә ашыру мәсьәләләре буенча кабул итү һәм аларга хәбәр итү үткәрелә торган кабинетларның номерлары;
- г) муниципаль контрольне гамэлгә ашыруны жайга салучы норматив хокукий актлар исемлеге;
- к) мәжбүри таләпләрне үз эченә алган актлар исемлеге.

Консультация нәтижәләре буенча контрольдә тотылуы затларга һәм аларның вәкилләренә язма рәвештә мәгълүмат бирелми. Контрольлек итүче зат «Россия Федерациясе гражданны мөрәжәгатъләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртиптә язмага жавап бирү турында запрос жибәрергә хокуклы.

30. Консультация барышында конкрет контроль чарасына, муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының, контроль чарада катнашучыларның карарларына һәм (яки) гамәлләренә бәя биргән мәгълүмат, шулай ук контроль чара кысаларында үткәрелгән экспертиза нәтижәләре бирелә алмый.

31. Язма консультация контрольлек итүче затларның һәм аларның вәкилләренә язмага мөрәжәгатенә жавап юллау юлы белән түбәндәге мәсьәләләр буенча башкарыла:

- а) объектны контрольдә тотылуы зат тарафыннан куркынычлылык категориясенә кертү нигезе;
- б) контрольлек итүче зат тарафыннан контроль объектларына карата планлаштырылган тикшерү чаралары булу.

32. Муниципаль контрольне оештыру һәм гамэлгә ашыру турында контрольдә тотылуы затларның өчтән артык запросы килгән очракта, бер типлы мәсьәләләр буенча консультация бирү Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында муниципаль контроль органының вәкаләтле вазыйфаи заты кул куйган язма аңлатма урнаштыру юлы белән башкарыла.

33. Язма мөрәжәгатъләрне карау «Россия Федерациясе гражданны мөрәжәгатъләрен карау тәртибе турында» 02.05.2006 ел, №59-ФЗ Федераль законда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамэлгә ашырыла.

34. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү.

Муниципаль контроль органы хокук куллану практикасын гомумиләштерүне һәм муниципаль контрольне елга бер тапкыр үткәрүне гамэлгә ашыра.

Хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре буенча хокук куллану практикасы һәм муниципаль контрольне үткәрү нәтижәләре турында доклад эзерләү тәэмин ителә (алга таба - хокук куллану практикасы турында доклад).

Муниципаль контроль органы тарафыннан хокук куллану практикасы турындагы доклад эзерләү өчен үткәрелгән контроль чаралар, профилактик чаралар, административ һәм суд практикасы нәтижәләре турында мәгълүмат кулланыла.

Хокук куллану практикасы турындагы Доклад Азнакай муниципаль районы башлыгы яисә башлыгы урынбасары тарафыннан раслана һәм Азнакай муниципаль районының Интернет-телекоммуникация челтәрендә түбәндәге веб-адрес буенча урнаштырыла: <http://aznakayevo.tatar.ru>.

35. Профилактик визит үткәрелә вәкаләтле органның вазыйфаи затлары контрольдә тотылуы затның эшчәнлек алып бару урыны буенча профилактик әңгәмә рәвешендә йә видео-конференц-элементдән файдалану юлы белән.

36. Профилактик визит барышында контрольлек итүче зат үз эшчәнлегенә йә үз карамагындагы контроль объектларына карата куела торган мәжбүри таләпләр, аларның риск критерийларына туры килүе, нигезләр һәм риск категориясен киметүнең тәкъдим ителә торган ысуллары турында, шулай ук контроль объектына карата аны риск категориясенә кертүдән чыгып үткәрелә торган контроль чараларының төрләре, эчтәлегә һәм интенсивлыгы турында мәгълүмат бирә.

37. Профилактик визитлар контрольлек итүче затлар белән килешенеп үткәрелә.

38. Муниципаль контроль органы контрольлек итүче затка профилактика визитын үткәрү турында хәбәрнамә аны үткәрү датасына кадәр биш эш көненнән дә соңга калмыйча жибәрә.

Мәжбүри профилактика визитын үткәрү турында хәбәрнамә язма рәвештә яисә электрон документ формасында төзелә һәм түбәндәге белешмәләр үз эченә ала:

- 1) хәбәрнамәне төзү датасы, вакыты һәм урыны;
- 2) муниципаль контроль органнарының структур бүлекчәсенә исем;
- 3) муниципаль контроль органының тулы исеме;
- 4) вәкаләтле органның вазыйфаи затының фамилиясе, исеме, атасының исеме (булганда);
- 5) мәжбүри профилактик визитның датасы, вакыты һәм урыны;
- 6) вәкаләтле органның вазыйфаи затына имза салу.

Контрольлек итүче зат, аны үткәрү датасына кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча, муниципаль контроль органына хәбәр итеп, профилактик визит үткәрүдән (мәжбүри профилактик визитны да кертеп) баш тартырга хокуклы.

Контроль орган эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүче контрольдә тотылуы затларга мондый эшчәнлек башланганнан бирле бер елдан да соңга калмыйча мәжбүри профилактик визит үткәрүне тәкъдим итәргә тиеш.

39. Профилактика визиты нәтижеләре буенча вәкаләтле органның вазыйфаи затлары тарафыннан профилактик визит үткәрү турында акт төзелә, аның формасы муниципаль контроль органы тарафыннан раслана.

40. Муниципаль контроль органы үткәрелгән профилактик визитларның исәбен алып бара.

Бүлек 4. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру

41. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контроль органның вазыйфаи затының контрольлек итүче зат белән үзара хезмәттәшлеге түбәндәге контроль чаралар үткәргәндә гамәлгә ашырыла:

- 1) сайлау контроле;
- 2) инспекция визиты;
- 3) рейд тикшерүе;
- 4) документар тикшерү;
- 5) күчмә тикшерү.

42. Контрольлек итүче зат белән үзара хезмәттәшлекне, шул исәптән документар тикшерүне күздә тоткан контроль чаралар "Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы" МКУ күрсәтмәсе нигезендә үткәрелә, анда күрсәтелә:

- 1) карар кабул итү датасы, вакыты һәм урыны;
- 2) кем тарафыннан карар кабул ителде;
- 3) тикшерү чарасын үткәрү нигезләре;
- 4) контроль төре;
- 5) муниципаль контроль органының, контроль чараны үткәргә вәкаләтле (вазыйфаи) затының, шулай ук контроль чараны үткәргә жәлеп ителә торган белгечләрнең, экспертларның фамилияләре, исемнәре (булганда), вазыйфаи (вазыйфаи) затының (затларының) вазыйфасы, мондый чараны үткәргә жәлеп ителә торган экспертларның, экспертларның исем-фамилияләре, исеме яисә мондый чараны үткәргә жәлеп ителә торган эксперт оешмасының исеме;;
- 6) контроль чара үткәрелә торган контроль объекты;
- 7) контрольлек итүче зат тарафыннан эшчәнлекне гамәлгә ашыру урыны адресы яки контроль чарасы үткәрелә торган бүтән контроль объектларының урнашу адресы (рейд тикшерүенә карата күрсәтелергә мөмкин);
- 8) тикшерү чарасы уздырыла торган контроль объектының мәжбүри таләпләргә туры килүе өчен җаваплы булган гражданның фамилиясе, исеме, атасының исеме

(булса) яисә оешманың исеме, оешманың (аның филиалларының, Вәкиллекләренә, аерымланган структур бүлекчәләренә) адресы (рейд тикшерүенә карата күрсәтелергә мөмкин);

9) тикшерү чарасының төре;

10) контрольлек итүче зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тотучы контроль чара кысаларында башкарыла торган контроль гамәлләр исемлегә;

11) тикшерү чарасы предметы;

12) тикшерү битләре, әгәр аларны куллану мәжбүри булып тора;

13) тикшерү чарасын үткәру датасы, шул исәптән контрольдә тотылуы зат белән турыдан-туры бәйләнеш вакыты (контрольдә тотылуы зат белән турыдан-туры бәйләнеш срогы өлешендә рейд тикшерүенә карата күрсәтелмәскә мөмкин);

14) гражданды, оешма тарафыннан бирелә торган мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү өчен кирәк булган документлар исемлегә (тикшерү чарасы кысаларында контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү максатларында документлар бирү каралган очракта).

43. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда түбәндәге контроль чаралар үткәрелә:

1) контрольдә тотучы затлар белән бәйләнешсез контроль чаралар;

2) контрольлек итүче затлар белән үзара хезмәттәшлек иткәндә контроль чаралар.

44. Муниципаль контроль органы контрольдә тотучы затлар белән үзара бәйләнешсез түбәндәге контроль чаралар үткәрә:

1) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү;

2) күчмә тикшерү.

Контроль чаралар үткәру тәртибе, контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнешсез, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчеләге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, №248-ФЗ Федераль законның 74, 75 статьяларында каралган.

Контроль чаралар вәкаләтле органның контрольлек итүче затлар белән үзара бәйләнешсез «Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы " МКУ рәисе имзалаган биремнәр нигезендә үткәрелә.

45. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашырганда муниципаль контроль органы тарафыннан күрсәтелгән чаралар кысаларында түбәндәге контроль чараларның һәм контроль гамәлләрнең түбәндәге төрләре үткәрелә:

1) куркынычсызлыкка һәм (яки) сыйфатка мәжбүри таләпләргә туры килүне раслау максатларында продукцияне (товарларны) саклау, куллану (куллану) һәм (яки)

реализацияләү урыннары буенча үткәрелә торган, инструменталь тикшерү һәм (яки) продукция (үрнәкләрен) тикшерүдән һәм (яки) сыйфатка карата мәжбүри таләпләргә туры килү-килмәвен раслау максатында продукция (товарларны) сайлап алудан гыйбарәт сайлап алу контроль (күзәтчелек) чарасы.;

2) инспекция визиты (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерү, мәжбүри таләпләр нигезендә контрольлек итүче затның (аның филиалларының, Вәкилләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) яки контроль объектының урнашу (эшчәнлек алып бару)урынында булырга тиеш булган документларны соратып алу юлы белән);

3) рейд тикшерүе (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерү, мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотучы затның (аның филиалларының, Вәкилләренен, аерымланган структур бүлекчәләренен) яки контроль объектының урнашкан (эшчәнлек алып бару)урынында булырга тиеш булган документларны соратып алу юлы белән);

4)документар тикшерү (язмача аңлатмалар, Документлар истребованиясе аша);

5) күчмә тикшерү (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерү, Документлар истребованиесе аша).

46. Контроль чаралар кысаларында, контрольлек итүче затлар белән берлектә, түбәндәге контроль гамәлләр үткәрелә:

- 1) карау;
- 2) сораштыру;
- 3) язма аңлатма алу;
- 4) документлар таләп итү;
- 5) инструменталь тикшерү;
- 6) экспертиза.

Контроль гамәлләр үткәрү тәртибе «Россия Федерациясендә дөүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»31.07.2020 ел, №248-ФЗ Федераль законның 14 бүлегенә белән билгеләнгән.

47. Вәкаләтле органның вазыйфай затларының контрольлек итүче затлар яисә аның вәкиле белән хезмәттәшлеген астында очрашулар, телефон һәм башка сөйләшүләр (турыдан-туры бәйләнеш), Документлар, башка материаллар соратып алу, контроль объектының урнашу урыны буенча вәкаләтле органның вазыйфай затының булуы (Вәкаләтле органның вазыйфай затының һәркем өчен мөмкин булган житештерү объектларында булуы очрактарыннан тыш) аңлана.

48. Контроль чаралар үткәрү өчен нигезләр:

1) контроль органында зыян (зыян) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы турында белешмәләрнең булуы йә объектның мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килү-килмәвен ачыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан читләшүе;

2) контроль чаралар үткәрү планына кертелгән контроль чаралар үткәрү сроклары житү;

3) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм граждан хокукларының һәм ирекләренең үтәлешенә күзәтчелек итү кысаларында контроль чара үткәрү турында прокурор таләбе;

4) мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәнең үтәлү вакыты чыгу.

49. Гражданныр һәм оешмалар, дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан, вазыйфай затлардан зыян (зыян) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы турында мәгълүматларны караганда, аларның дөреслегенә «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»31.07.2020 ел, №248-ФЗ Федераль законның 58 статьясындагы 3 пункттында каралган тәртиптә бәя бирелә.

50. Зыян (зыян) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) куркынычы турында белешмәләрне карау нәтижәләре буенча вәкаләтле органның вазыйфай заты муниципаль контроль органы житәкчесенә (житәкчесе урынбасарына) жибәрә:

1) зыян (зыян) китерү яисә зыян китерү куркынычы турында яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы турында белешмәләрнең дөреслеген раслау яисә объектның жир законнары таләпләрен бозу куркынычы индикаторларына туры килү-килмәүне ачыклаганда-контроль чараны үткәрү турында дәлилленгән күрсәтмә;

2) зыян (зыян) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү куркынычы турында белешмәләрнең дөреслеген раслау булмаганда, шулай ук объектның мәжбүри таләпләрне бозу куркынычын тикшерү индикаторларына туры килү-килмәүне ачыклау мөмкин булмаганда-мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтү жибәрү турында мотивлаштырылган күрсәтмә . ;

3) гражданның шәхесен, гражданның яисә оешманың вәкаләтләрен раслау мөмкин булмаганда, зыян (зыян) китерү яисә закон тарафыннан саклана торган

кыйммэтлэргә зыян китерү (зыян) куркынычы турында белешмэләрнең дөрес булмавын ачыклау - тикшерү чарасын үткөрү өчен нигез булмау турында дәлиллэнгән тамаша.

51. Контрольдә тотылуы затларга карата планлы контроль чаралары чираттагы календарь елына муниципаль контроль органы тарафыннан төзелә һәм прокуратура органнары белән килештерелгә тиешле планлы контроль чаралар үткөрү планы нигезендә үткәрелә.

Ел дәвамында контроль чараларның еллык планын формалаштыру, аны прокуратура органнары белән килештерү, аңа кертү һәм аннан тикшерү чараларын төшереп калдыру тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

52. Планнан тыш тикшерү чаралары, үзара бәйләнешсез планнан тыш тикшерү чараларыннан тыш, пунктларда каралган нигезләр буенча үткәрелә Әлеге Нигезләмәнең 48 пункттындагы 3-5 пункты.

53. Инспекция визиты, рейд тикшерүе, күчмә тикшерү формасында үткәрелә торган планнан тыш тикшерү чаралары, әлеге Нигезләмәнең 48 пункттындагы 3-5 пунктчаларында һәм 54 пункттында каралган планнан тыш тикшерү чараларын уздыру очраklarыннан тыш, прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң үткәрелә.

Планнан тыш тикшерү чарасын үткөрү турында хокукый актка кул куелган көнне, аны прокуратура органнары белән килештерү максатларында, вәкаләтле органның вазыйфаи заты, хокукый актның һәм аны үткөрү өчен нигез булган документларның күчермэләрен кушып, планнан тыш тикшерү чарасы турында белешмэләр жибәрә.

Әлеге Нигезләмәнең 52 пункттында каралган белешмэләр һәм документлар, дүләт яисә закон белән саклана торган башка серне үз эченә алган белешмэләр һәм документлар жибәрүдән тыш, контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестры аша гамәлгә ашырыла.

54. Әгәр планнан тыш тикшерү чарасын үткөрүгә нигез булып закон тарафыннан саклана торган кыйммэтлэргә зыян китерүнең турыдан-туры яनावы турында белешмэләр торса, вәкаләтле органның вазыйфаи заты, аны булдырмау һәм бетерү буенча кичектергесез чаралар күрү өчен, планнан тыш тикшерү чарасын үткөрүгә кичекмәстән (тиешле белешмэләр алганнан соң егерме дүрт сәгать эчендә), бу хакта прокуратура органнарына хәбәр итеп, шул ук вакытта әлеге Нигезләмәнең 53 пункттында каралган документларны юллау юлы белән керешә. Бу очракта планнан тыш контроль (күзәтчелек) чараларын үткөрү турында контрольдә тотучы затка хәбәр итү үткәрелмәскә мөмкин.

55. Контроль чараларын үткәргәндә, контрольлек итүче затның (аның вәкиленә) эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында вәкаләтле органның вазыйфаи заты тарафыннан

күрсәтмәнең кәгазь күчermәсе яисә квалификацияле электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә күрсәтмә бирелгән хезмәт таныклығы тапшырыла, шулай ук контроль чараларының бердәм реестрында контроль чарасының исәп номеры хәбәр ителә.

56. Контрольлек итүче зат таләбе буенча вәкаләтле органның вазыйфаи заты вәкаләтләрне раслау максатларында, контрольлек чарасы үткәрү өчен жәлеп ителә торган экспертлар, эксперт оешмалары һәм башка затлар турында мәгълүмат бирергә тиеш.

57. Әгәр контроль чарасын үткәрү, контрольлек итүче затның урнашу (эшчәнлек алып бару) урыны буенча контрольлек итүче зат булмавына бәйле рәвештә яисә контрольлек итүче затның эшчәнлегенең фактта башкарылмавына бәйле рәвештә, яисә мондый контроль чарасын уздыру яисә тәмамлау мөмкинлегенә китергән башка гамәлләре (гамәл кылмау) белән бәйле рәвештә мөмкин булмаса, вәкаләтле органның вазыйфаи заты, сәбәпләрен күрсәтеп, контроль чарасын үткәрү мөмкинлеге турында акт төзи һәм контрольдә тотылуы затка билгеләнгән тәртиптә тикшерү чарасын үткәрү мөмкинлеге турында хәбәр итә. Бу очракта вазыйфаи зат әлеге контроль чарасы кысаларында контроль чара тәмамланганнан соң теләсә кайсы вакытта контроль гамәлләр кылырга хокуклы.

58. Әлеге Нигезләмәнең 57 пунктында күрсәтелгән очракта, вәкаләтле органның вазыйфаи заты контрольлек итүче затка карата, контрольлек итүче затка алдан хәбәр итмичә һәм прокуратура органнары белән килешмичә, шундый ук контроль чарасын үткәрү турында Карар кабул итәргә хокуклы.

59. Контрольдә тотылуы затның контроль чараны үткәрүдән читләшүе яки аны үткәрүгә комачаулавы федераль закон белән билгеләнгән җаваплылыкка китерә.

60. Контроль (күзәтчелек) органының вазыйфаи затлары һәм башка вәкаләтле затлар тарафыннан кылына торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында контрольлек (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм карарлар турында мәгълүматларны урнаштыру, шулай ук аларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне башкару өчен файдаланыла торган мәгълүмат системаларының мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәмин итә торган инфраструктура аша, шул исәптән "дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең (функцияләрнең) Бердәм порталы" федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба - дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яки) (дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталы аша.

Контрольлек итүче зат булмаган граждан вәкаләтле органның вазыйфаи затлары тарафыннан башкарылган гамәлләр һәм кабул ителгән карарлар турында, муниципаль контроль органы адресына документларны кәгазьдә алу зарурлыгы турында хәбәр жиберү яисә контрольдә тотылучы затның электрон почта адресы турында мәгълүмат алу зарурлыгы турында муниципаль контроль органыннан хәбәр жиберү яки аңа документларны Бердәм идентификацияләү һәм аутентификация системасында хисап язмасы булмаган яисә ул Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәү процедурасын узмаган очракта, дәүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәтүләренә бердәм порталы аша электрон рәвештә жиберү мөмкинлеге булмаган очракта, Күрсәтелгән граждан муниципаль контроль органына документларны кәгазьдә жиберергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр вәкаләтле органның вазыйфаи затлары тарафыннан башкарылган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында контрольдә тотылучы затка хәбәр итү, контрольлек итүче затка документлар һәм белешмәләренә почта элемтәсен кулланып, шул исәптән кәгазьдә, контрольдә тотылучы затка электрон формада яки контрольлек итүче зат запросы буенча хәбәр итү мөмкинлеге булмаган очракта гына жиберелергә мөмкин. Муниципаль контроль органы, мондый таләп кәргән көннән ун эш көннән дә артмаган вакытта, контрольлек итүче затка күрсәтелгән документларны һәм (яки) белешмәләренә жиберә.

5 бүлек Контроль чаралар нәтижәләре һәм карарлар

61. Контроль чарасы нәтижәләренә контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләренә үтәлешен бәяләү, мәжбүри таләпләренә бозуларны кисәтү һәм (яки) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган нигезләмәне торгызу, вәкаләтле органга яисә вазыйфаи затларга әлегә Нигезләмәнең 63 пунктындагы 2 пунктчасында каралган чараларны җаваплылыкка тарту турындагы мәсьәләне карау өчен мәгълүмат жиберү керә.

62. Контроль чарасы тәмамланганнан соң, контрольлек итүче зат белән үзара бәйләнешне күздә тоты торган контроль чара акты төзелә (алга таба - акт).

Мондый чара үткәру нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләренә бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләп бозылуы, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге тарафыннан билгеләнүе күрсәтелә.

Ачыкланган бозуларны бетергән очракта, контроль чарасы тәмамланганнан соң, контрольлек итүче зат белән үзара бәйләнешне күздә тотучы актта аны бетерү факты

күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозу дәлиле булган документлар, башка материаллар актка кушылырга тиеш.

63. Актны рәсмиләштерү мондый чараны үткәрү көнендә контроль чара үткәрү урынында башкарыла.

Дәүләт, коммерция, хезмәт яки закон тарафыннан саклана торган башка серләрне тәшкит итүче контроль чара нәтижәләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәп рәсмиләштерелә.

64. Прокуратура органнары белән килештерелгән контроль чарасы акты, аны рәсмиләштергәннән соң, прокуратурага контроль (күзәтчелек) чараларның бердәм реестры аша жиберелә.

65. Контрольдә тотучы зат яки аның вәкиле, документар тикшерү уздырудан тыш, контроль чара үткәрү урынында актның эчтәлегә белән таныша. Документар тикшерү акты контрольлек итүче затка билгеләнгән тәртиптә муниципаль контроль органы тарафыннан жиберелә.

66. Контролируемое зат имза сала актны шул ук ысул белән, алар тарафыннан әзерләнгән әлегә акт. Контрольлек итүче зат яки аның вәкиле тарафыннан контроль чара үткәрү нәтижәләре буенча актта тиешле билгә ясала.

67. Актта баян ителгән фактлар, нәтижәләр, тәкъдимнәр белән килешмәгән очракта, контрольлек итүче зат тикшерү актына суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

68. Контроль чара үткәргәндә контрольлек итүче зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозу очраklары ачыкланган очракта, контрольлек органы вазыйфаи заты бурычлы:

1) контроль чарасы актын рәсмиләштергәннән соң, контрольлек итүче затка ачыкланган житешсезлекләрне бетерү турында, аларны юкка чыгаруның тиешле срокларын, шулай ук закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча чаралар үткәрү турында күрсәтмә бирергә;;

2) контроль объектларынан файдалануны тыю турындагы таләп белән судка мөрәжәгать иткәнчегә кадәр, контроль чарасы уздырғанда гражданның, оешмаларның эшчәнлегә, контроль объектына ия һәм (яки) аннан файдаланучы оешмаларның эшчәнлегә, алар тарафыннан биналар, төзелмәләр, корылмалар, биналардан файдалану зыян китерүнең турыдан-туры куркынычы булган очракта, гражданның, оешмаларга зыян китерү (зыян китерү) турында мәгълүмат житкерү һәм аларны булдырмый калу ысуллары турында мәгълүмат житкерү турындагы таләп белән судка мөрәжәгать иткәнчегә кадәр кичекмәстән Россия Федерациясе законнарында

каралган чараларны закон тарафыннан саклана торган кыйммэтлэргә зыян китерү яки мондый зыян (зыян) китергән;

3) контроль чара барышында административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда тиешле мәгълүматны дүүлэт органына жибәрергә яисә гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка тарту чараларын күрергә;

4) мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон тарафыннан саклана торган кыйммэтлэргә зыян (зыян) китерүне булдырмау буенча, күрсәтмәне билгеләнгән срукта үтәмәгән очракта, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәжәгать иткәнче, аның үтәлешен тәмин итү буенча чаралар күрергә, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, судка мөрәжәгать итәргә тиеш;

5) закон тарафыннан саклана торган кыйммэтлэргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән мәжбүри таләпләрне үтәү буенча рекомендацияләр бирү, башка чаралар үткәрү турындагы мәсьәләне карарга.

Бүлек 6. Муниципаль контроль органы вазыйфаи затларының карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү

69. Вәкаләтле орган карарларына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү хокукына контрольдә тотылучы затлар ия, аларның хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре, алар фикеренчә, муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында турыдан-туры бозылган һәм аларга карата түбәндәге карарлар кабул ителгән яисә түбәндәге гамәлләр кылган (гамәл кылмаган) затлар ия:

1) контроль объектларын риск категориясенә кертү турында карарлар;

2) тикшерү чараларын планлы тикшерү чараларын үткәрү планына кертү турында карарлар;

3) контроль чаралар нәтижәләре буенча кабул ителгән карарлар;

4) вәкаләтле органның башка карарлары, аның вазыйфаи затларының гамәлләре (гамәл кылмаулары).

70. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашырганда шикаятьләренә судка кадәр бирү тәртибе кулланылмый.

Бүлек 7. Контроль орган эшчәнлегенең нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү (2022 елның 1 мартыннан йөкләмә)

71. Контроль органы эшчәнлегенең нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү муниципаль жир контроле өлкәсендә муниципаль контрольнең нәтижәлелеге һәм нәтижәлелеге күрсәткечләре системасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

72. Элеге Нигезлэмәнең 71 пунктында күрсәтелгән эшчәнлек нәтижәлелеге һәм нәтижәлелеге күрсәткечләре системасына керә:

- 1) муниципаль жир контроленең төп күрсәткечләре;
- 2) муниципаль жир контроленең индикатив күрсәткечләре.

73. Муниципаль жир контроленең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, муниципаль жир контроленең индикатив күрсәткечләре элеге Нигезлэмәнең 2 нче кушымтасында күчерелгән.

74. Контроль орган ел саен «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль законда билгеләнгән таләпләрне исәпкә алып, муниципаль жир контроле турында доклад эзерләүне гамәлгә ашыра.

75. Докладны эзерләүне оештыру муниципаль жир контроле өлкәсендә вәкаләтле хакияят органына йөкләнә.

Бүлек 8. Контроль (күзәтчелек) нәтижәләренең дәрәҗә булмавы

76. Элеге Нигезлэмәнең 77 пунктында каралган Муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата таләпләрне тупас бозып үткәрелгән контроль чарасы нәтижәләре буенча кабул ителгән карарлар югары контроль органы яки суд тарафыннан, шул исәптән прокурор гаризасы (гаризасы) буенча контроль чара үткәргән контроль орган тарафыннан юкка чыгарылырга тиеш. Муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата тупас таләпләр ачыкланган очракта, контроль чара үткәргән контроль органының вәкаләтле вазыйфаи заты мондый чара нәтижәләрен гамәлдә түгел дип тану турында карар кабул итә.

77. Муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру таләпләрен тупас бозу булып тора:

- 1) контроль чаралар үткәру нигезләренең булмавы;
- 2) әгәр мондый килешү мәжбүри булса, прокуратура органнары белән тикшерү чарасын үткәру буенча килештерү булмау;
- 3) әгәр мондый хәбәрнамә мәжбүри булган очракта, контроль чараны үткәру турында хәбәрнамә турындагы таләпне бозу;
- 4) планлы тикшерү чарасын үткәру вакытын бозу;
- 5) тиешле контроль чаралар үткәру планына кертелмәгән планлы тикшерү чарасын уздыру;

6) мәжбүри таләпләр булмаган норматив хокукый актлар һәм башка документлар нигезләмәләрен үтәүне бәяләү нигезендә контроль чара нәтижәләре буенча карар кабул итү;

7) әлеге Федераль законда катнашмаган затларны тикшерү чарасына жәлеп итү;

8) контроль чараны үткәрү срокларын бозу;

9) контроль чарасы барышында " Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында «31.07.2020 ел, №248-ФЗ Федераль законда каралмаган контроль чараларның мондый төре өчен контроль гамәлләр кылу;

10) әгәр аны бирү бурычы әлеге Федераль закон белән билгеләнгән булса, контроль чара нәтижәләре белән танышу өчен, контрольлек итүче затка документны тапшырмау;

11) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне һәм күчмә тикшерүне үткәрүдән тыш, контроль чараларның бердәм реестрына кертелмәгән контроль чараны үткәрү;

12) 248-ФЗ Федераль законның 37 статьясындагы 5 пункттында билгеләнгән тыюларны һәм чикләүләрне бозу.

78. Муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата таләпләрне тупас бозу белән үткәрелгән контроль чарасының нәтижәләрен дөрөс түгел дип танылганнан соң, әлеге контрольдә тотылучы затка карата кабат планнан тыш тикшерү чарасы бары тик тикшерү чарасының төренә һәм аны үткәрү нигезенә карамастан, прокуратура органнары белән килешеп кенә үткәрелергә мөмкин.

Бүлек 9. ЙОМГАКЛАУ ҺӘМ КҮЧМӘ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

79. Әлеге Нигезләмә 01.01.2002 елдан үз көченә керә.

80. Әлеге Нигезләмәнең 6 бүлегенә 2002 елның 1 мартынан үз көченә керә.

Азнакай муниципаль районы территориясендә муниципаль жир контроле
өлкәсендә мәжбүри таләпләрне бозу риск индикаторлары исемлеге

1. Контроль чара үткәрү нәтижәсендә билгеләнгән жир кишәрлегенең контрольлек итүче зат тарафыннан кулланылучы мәйданының, күчемсез милекнең Бердәм дәүләт реестрында булган жир кишәрлегенең, контрольлек итүче зат белән бәйләнешсез билгеләнгән мәйданының туры килмәве;

2. Контроль чара үткәрү нәтижәсендә контрольлек итүче зат белән рөхсәт ителгән жир кишәрлегеннән файдалануның төре (төрләре), тиешле территориаль зонаның шәһәр төзелеше регламентында күрсәтелгән белешмәләренең рөхсәт ителгән жир кишәрлегеннән файдалану төре (файдаланылмавы) контроль чарасы үткәрү нәтижәсендә ачыкланган жир кишәрлегеннән файдалануның (файдаланмау) туры килмәве.

3. Торак яки башка төзелеш өчен билгеләнгән жир кишәрлегендә капитал төзелеш объектлары булмау, капитал төзелеш объектларын төзүгә бәйле төзелеш эшләре алып бару, контроль чаралар үткәрү нәтижәләре буенча контрольдә тотучы зат белән үзара бәйләнешсез ачыкланган, әгәр мондый жир кишәрлегеннән файдалану бурычы Федераль закон белән билгеләнгән срок эчендә каралган булса.

Азнакай муниципаль районында муниципаль жир контроле өлкәсендә
төп күрсәткечләр һәм аларның максатчан күрсәткечләре, Азнакай
муниципаль районында муниципаль жир контроле өлкәсендә индикатив
күрсәткечләр

Азнакай муниципаль районында муниципаль жир контроле өлкәсендә төп
күрсәткечләр һәм аларның максатчан күрсәткечләре:

Төп күрсәткечләр	Максатчан төшенчәләр
Мәжбүри таләпләрне бозу очраklarыннан мәжбүри таләпләрне бетерү өлеше	70-80
Контроль органның һәм (яки) аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) нигезле шикаятьләр өлеше кергән шикаятьләрнең гомуми саныннан контроль чаралар үткәргәндә	0
Контроль орган һәм (яки) суд тарафыннан юкка чыгарылган тикшерү чаралары нәтижәләре буенча кабул ителгән карарларның гомуми саныннан өлеше Закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыянны (зыянны) минимальләштерү дәрәжәсен чагылдыра торган башка күрсәткечләр, тиешле өлкәдә зыян (зыян) китерү күркемиңчын бетерү дәрәжәсе	0

Азнакай муниципаль районында муниципаль жир контроле өлкәсендә индикатив күрсәткечләр:

муниципаль контроль органына кергән мәжбүри таләпләрне бозу турында гражданнар һәм оешмалардан килгән мөрәжәгатьләр саны *(күләмле аһамияттәге күрсәтергә)*;

муниципаль контроль органы тарафыннан планнан тыш тикшерү чаралары саны *(күләмле аһамияттәге күрсәтергә)*;

планнан тыш тикшерү чарасын муниципаль контроль органы тарафыннан үткәрүне килештерү турында прокуратура органнары тарафыннан кабул ителгән карарлар саны *(күләмле аһамияттәге күрсәтергә)*;

мәжбүри таләпләрне бозуларны муниципаль контроль органы ачыклаган очраklar саны *(күләмле аһамияттәге күрсәтергә)*;

мәжбүри таләпләрне бетерелгән бозулар саны *(күләмле аһамияттәге күрсәтергә)*;

контроль чарасы актына карата кeргән мөрәжәгәтләр саны

(күләмле әһәмияттәге күрсәтергә);

мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында муниципаль контроль органы тарафыннан бирелгән күрсәтмәләрнең саны (*күрсәтергә количественные әһәмияттәге*).